

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สิ่งมีชีวิตทุกชนิดเมื่อเจริญเติบโตมาจนถึงช่วงหนึ่ง ความพร้อมของสภาพร่างกายก็จะกระตุ้นเราให้สำแดงพฤติกรรมทางเพศเพื่อดำรงไว้ซึ่งเผ่าพันธุ์ของตนเอง ไม่เว้นแม้กระทั่งมนุษย์ที่ได้ชื่อว่าเป็นสัตว์ประเสริฐ ซึ่งมีพัฒนาการทางอารมณ์และสติปัญญาที่ละเอียดอ่อน ซับซ้อน การสืบพันธุ์ของมนุษย์แม้ว่าจะเป็นเรื่องธรรมชาติ แต่การแสดงพฤติกรรมดังกล่าวก็มิได้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไข หรืออิทธิพลอันเนื่องมาจากระบบชีวกลไกเท่านั้น หากแต่ยังเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับปัจจัยอื่น ๆ ด้วย เช่น รสนิยม ทศนคติ และวัฒนธรรม เป็นต้น นอกจากนี้ หากพิจารณาการที่มนุษย์มีเพศสัมพันธ์กันนั้น ยังเป็นเรื่องการตอบสนองถึงความต้องการทางอารมณ์ในมิติของความรัก ความเสน่หา ความใคร่ และความสนุกสนานเพลิดเพลินด้วย จากมติดังกล่าวนี้อาจทำให้มนุษย์มีความแตกต่างจากสัตว์ในเรื่องการประกอบกิจกรรมทางเพศ กล่าวคือ เมื่อสัตว์มีการผสมพันธุ์กันจึงเป็นไปตามสัญชาตญาณของการสืบเผ่าพันธุ์มากกว่าการมุ่งเน้นแสวงหาความสุขและความผูกพันกันด้วยความรัก อย่างไรก็ตาม แม้ว่ากิจกรรมทางเพศจะเป็นเรื่องธรรมชาติแต่มนุษย์ก็ไม่สามารถแสดงออกได้อย่างเป็นธรรมชาติทั้งหมด ทั้งนี้เพราะเรื่องเพศมีความสัมพันธ์กับบริบททางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิต อีกทั้งเมื่อเรื่องเพศถูกทำให้กลายเป็นเรื่องของวัฒนธรรมในฐานะกิจกรรมทางธรรมชาติที่มีมนุษย์เป็นผู้กระทำและกำหนดกรอบของการกระทำเรื่องเพศจึงแสดงให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะมากกว่าจะเป็นสิ่งสากล ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมไม่ได้บ่งชี้ถึงความเป็นสากลและไม่ได้เป็นสิ่งที่มีความแต่กำเนิด (ธเนศ วงศ์ยานนาวา, 2550, หน้า 57) หากแต่เป็นสิ่งที่ถูกสรรค์สร้างขึ้นภายใต้กระบวนการต่าง ๆ เช่น การปรับรับ เปลี่ยนแปลง ผสมรวม และสืบทอด จนสามารถแสดงให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะภายใต้บริบทพื้นที่ของสังคมนั้น ๆ ด้วยเหตุนี้เรื่องเพศจึงมีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละวัฒนธรรม ทั้งยังสามารถสลับไหลเปลี่ยนแปลงได้ นอกจากนี้หากพิจารณาเรื่องเพศมักจะถูกหยิบยกขึ้นมากล่าวถึง ดีความ วิพากษ์วิจารณ์ หรือก้าวล่วงเข้าไปข้องเกี่ยวกับอย่างระมัดระวังเสมอ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในหลายสังคมยังมีการกำหนดกรอบและสร้างโมทัศน์เกี่ยวกับเรื่องเพศไว้ไม่กว้างขวางและหลากหลายพอ เพราะบางแห่งยังคงปิดบังซ่อนเร้น หรือให้ภาพเกี่ยวกับเรื่องเพศอย่างคลุมเครือ ส่งผลให้กระบวนการความคิดและการรับรู้เรื่องเพศพัวพันเลื่อนหลอมนั่นเอง แตกต่าง หรือขัดแย้งกันได้

หากพิจารณาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่มนุษย์แสดงออก ความปรารถนาในทาง
 กามารมณ์หรือความใคร่ในทางเพศ โดยธรรมชาติแม้ว่ามนุษย์จะมีปฏิกิริยาตอบสนองความรู้สึก
 ทางเพศคล้ายคลึงกับสัตว์ แต่ข้อแตกต่างที่ทำให้มนุษย์กับสัตว์ไม่เหมือนกันก็คือ “สมอง”
 กล่าวคือ สมองจะทำการจำแนกหรือใช้ปัญญาขบคิดก่อนที่จะสั่งการได้ตอบเป็นปฏิกิริยาต่อ
 ความรู้สึกนั้น ๆ อย่างไรก็ตาม แม้ว่ามนุษย์จะใช้สมอง รู้จักใช้สติปัญญาและมีจิตใจ ซึ่งถือได้ว่า มี
 บทบาทสำคัญในการควบคุมความรู้สึกทางเพศหรือกามารมณ์ แต่ด้วยเหตุที่อารมณ์เกี่ยวข้องกับ
 กับความรู้สึกทางเพศเป็นเรื่องโลกีย์วิสัยสามารถทำให้มีความสุขได้ มนุษย์ส่วนหนึ่งจึงไม่พยายาม
 ควบคุมการใช้สติปัญญาและการควบคุมอารมณ์อย่างมีเหตุมีผลสอดคล้องกับบรรทัดฐานทาง
 สังคม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ามนุษย์เองต้องการที่จะได้รับความสุขจากกามารมณ์นั้นด้วย

อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมแสวงหาความสุขทางเพศของมนุษย์นั้นย่อมมีความแตกต่างกัน
 กันในหลายมิติ ทั้งยังเชื่อมโยงโดยตรงกับบริบททางสังคมที่มีความแตกต่างกันในแต่ละวัฒนธรรม
 โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิถีปฏิบัติเกี่ยวกับการแสวงหาความสุขทางเพศ นอกจากเพศวิถี (Sex) และ
 เพศภาวะ (Gender) หรือบทบาทของความเป็นชายและความเป็นหญิงที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้
 ตามสถานการณ์และเงื่อนไขของสังคมแล้ว วิถีปฏิบัติเกี่ยวกับการแสวงหาความสุขทางเพศไม่ว่า
 ชายหรือหญิงมีอาจหลีกเลี่ยงพ้นกรอบกำหนดภายใต้อิทธิพลของสังคมและวัฒนธรรมได้ แต่เนื่องจาก
 เรื่องเพศ โดยเฉพาะอารมณ์ความต้องการทางเพศเป็นสิ่งที่ควบคุมได้ยาก ในสังคมหนึ่ง ๆ จึงมักมี
 ปรากฏการณ์เกี่ยวกับการแสวงหาความสุขทางเพศหลากหลาย แม้ว่าในหลายสังคมจะพยายาม
 หาจุดสมดุลเพื่อกำหนดกรอบที่เหมาะสม แต่เรื่องเพศโดยเฉพาะมิติของการแสวงหาความสุขทาง
 เพศหรือกามารมณ์ยังคงเลื่อนไหลไปตามกระแสการก้าวไปของสังคมโลก ด้วยเหตุนี้ จึงดูเหมือนว่า
 เรื่องเพศเป็นเรื่องที่สามารถก้าวข้ามรัฐชาติ (Transnational) และข้ามวัฒนธรรม (Transcultural)
 จนทำให้ลักษณะเฉพาะเกี่ยวกับเรื่องเพศในแต่ละสังคมเสื่อมสลายลง (ธเนศ วงศ์ยานนาวา,
 2550, หน้า 57) กล่าวคือ ในแต่ละสังคมมีการแลกเปลี่ยน ปรับรับวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง
 เพศกันอย่างกว้างขวาง ทั้งโดยตรงและโดยอ้อมผ่านบริบททางการเมือง เศรษฐกิจ หรือแม้แต่
 ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และจากความรู้สึกเสื่อมสลายเกี่ยวกับเรื่องเพศในฐานะที่
 เป็นวัฒนธรรมนี้เอง แต่ละสังคมจึงยิ่งพยายามควบคุมเรื่องเพศให้อยู่ในกรอบ โดยมีบรรทัดฐาน
 ของสังคมและกลไกที่เกี่ยวข้องกับกฎศีลธรรมเป็นแก่นแกนของการชี้นำบทบาทของความเป็นชาย
 และความเป็นหญิงที่เหมาะสมในเรื่องเพศและกามารมณ์ สำหรับสถาบันศาสนาซึ่งมีบทบาทสำคัญ
 ในการวางกฎเกี่ยวกับศีลธรรมของมนุษย์ มักให้ความสำคัญเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศไว้เฉพาะ
 เรื่องของการให้กำเนิดบุตร (Procreation) หรือเพื่อการดำรงไว้ซึ่งเผ่าพันธุ์เท่านั้น พฤติกรรมทาง

เพศในฐานะความเพิดเพลินถูกพิจารณาว่าเป็นสภาวะแห่งความเสื่อม เป็นอารมณ์อย่างหยาบที่มนุษย์ควรละหรืองดเว้น โดยเฉพาะนักบวชในเกือบทุกศาสนาถือว่าเพศสัมพันธ์ถือเป็นเรื่องต้องห้ามเป็นอุปสรรคต่อการแสวงหาความหลุดพ้นทางจิตวิญญาณ แม้กิจกรรมทางเพศจะนำความสนุกมาให้แต่ก็เป็นความสุขที่ไม่จริงแท้ ทั้งยังอาจแอบแฝงด้วยความทุกข์เสมอ (ฉัตรสุมาลย์ กบิลสิงห์, 2548, หน้า 44) ในส่วนบทบาทของรัฐหรือในบริบทของการเมือง ผู้กุมอำนาจในนามรัฐมักจะแสดงบทบาทเป็นผู้กำหนดกรอบ อุดมการณ์ วัฒนธรรมทางเพศที่ดั่งาม ในขณะที่เดียวกันได้สร้างความแบ่งแยกแตกต่างให้แก่ผู้ที่มีวิถีปฏิบัติทางเพศที่หลากหลาย ซึ่งไม่เหมือนหรือสอดคล้องกับอุดมการณ์วัฒนธรรมทางเพศของตนให้ต้องกลายเป็นอื่น เป็นกลุ่มที่ผิดปกติ ไม่เหมาะสม แต่ถึงกระนั้นในการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ภายใต้อำนาจและกลไกของรัฐก็มีส่วนส่งเสริม สนับสนุน หรือผลักดันให้กลุ่มที่เป็นอื่น ผิดปกติ หรือไม่เหมาะสมในกรอบวิธีคิดของตนขยายตัวมากยิ่งขึ้น

สำหรับสังคมไทยเรื่องเพศเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต การสั่งสอนอบรมเรียนรู้เรื่องเพศมักแฝงเร้นอยู่ในชีวิตประจำวัน เช่น คำสอนหา คำสวด คำดำทอ คำอุทาน สุภาษิต คำพังเพย การแสดงพื้นบ้าน ประเพณี พิธีกรรมท้องถิ่น นิทานพื้นบ้านจนถึงวรรณคดีราชสำนัก ล้วนเป็นแหล่งที่อุดมไปด้วยเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศในทัศนะต่าง ๆ แม้ในศาสนสถานบางแห่งยังมีภาพจิตรกรรมฝาผนังที่ถ่ายทอดวิถีชีวิตทางเพศอย่างเปิดเผย อย่างไรก็ตาม ในบริบทของการรับรู้เรื่องเพศนี้ ได้มีการปรับเปลี่ยนไปตามกาลเทศะ เช่น ในสังคมเมืองที่ห่างไกลจากธรรมชาติมักมีทัศนะว่า การรับรู้เรื่องเพศที่เป็นปกติในชีวิตประจำวันของชาวบ้านเป็นเรื่องหยาบคาย ต่ำทราม น่ารังเกียจยิ่งโดยเฉพาะในสมัยที่สังคมไทยเปิดรับวัฒนธรรมตะวันตกในยุคที่ตรงกับสมัยของพระนางเจ้าวิคตอเรียแห่งราชวงศ์อังกฤษที่มีความเชื่อว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องต้องห้าม ผิดบาป วัฒนธรรมทางเพศของไทยจึงถูกมองว่าเป็นเรื่องของคนชั้นต่ำ ผู้ที่มีการศึกษาชั้นผู้ดีมีสกุลไม่ควรพูดไม่ควรคิดเรื่องเพศ (ปราณี วงษ์เทศ, 2547, หน้า 74) การนำเอาวิธีคิดจากตะวันตกในเรื่องการให้คุณค่าเกี่ยวกับเรื่องเพศเพื่อการกล่อมเกล่าผู้คนและสังคมยังคงดำเนินสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน อีกทั้งในบางยุคบางสมัยยังได้ผนวกรวมความคิดดังกล่าวเข้ากับอุดมการณ์ชาตินิยม สร้างวัฒนธรรมแบบไทยที่ยึดโยงกับข้อจำกัดทางเพศในมิติของจริยธรรมและความดีงาม เช่น การปลูกฝังค่านิยมการรักนวลสงวนตัว ความสัมพันธ์แบบคู่ตรงข้ามที่อยู่ในกรอบของการแต่งงาน หรือสถาบันครอบครัวที่มีการสมรสและความสัมพันธ์แบบผัวเดียวเมียเดียว เป็นต้น อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่ากรอบความคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องเพศในสังคมไทยยังมีความหลวมช่อนอยู่มาก โดยเฉพาะมิติของความเป็นชายและความเป็นหญิง สังคมไทยยังให้คุณค่าประสบการณ์ทางเพศของผู้ชายไปในทางบวก การเรียนรู้เรื่องเพศผ่านสื่อต่าง ๆ ไม่ใช่เรื่องต้องห้าม หากแต่พึงกระทำใน

กาลเทศะที่เหมาะสม ด้วยเหตุดังนี้ ผู้ชายไทยจึงสามารถอ่านหนังสือและชมภาพยนตร์ที่กระตุ้น
เร้าอารมณ์ทางเพศได้ ยิ่งโดยเฉพาะเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อนฝูงหรือในที่รโหฐาน ไม่แปลกอันใดที่
ผู้ชายจะมีภาพลักษณ์เป็นผู้ที่ชั่วของโลกีย์ การมีทักษะและประสบการณ์ทางเพศจากโสเภณีและ
ผู้หญิงที่ไม่รักษาวลสงวนตัวจึงไม่ใช่เรื่องเสียหาย ในทางตรงกันข้ามหากผู้หญิงมีพฤติกรรม
ดังกล่าวถือเป็นเรื่องเสียหาย ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่ากรอบ มโนทัศน์เกี่ยวกับเรื่องเพศใน
สังคมไทยนอกจากจะมีความเหลื่อมซ้อนในมิติของความเป็นชายและความเป็นหญิงดังที่ได้กล่าว
มาแล้ว สิ่งที่เราจะแลเห็นได้อย่างชัดเจนประการหนึ่งก็คือผู้ชายมักจะมีอำนาจควบคุมกำกับหรือ
ครอบงำผู้หญิง (ชลิตาภรณ์ ส่งสัมพันธ์, 2547, หน้า 14-15)

เมื่อประเทศไทยเริ่มปรับตัวเข้าสู่กระแสความคิดเรื่องการทำให้ทันสมัย (Modernization)
และการพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (Newly Industrialized Country) ในที่นี้ให้
ความสำคัญนับตั้งแต่ พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา รัฐบาลไทยได้เริ่มจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ
ขึ้น โดยมุ่งเน้นการพัฒนาเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจ แต่การพัฒนาทางด้านสังคมไม่ชัดเจนเท่าใดนัก
จวบจนในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515-2519) จึงได้เริ่มขยายกรอบความคิดการพัฒนา
ครอบคลุมไปจนถึงทางด้านสังคมด้วย อย่างไรก็ตามหากพิจารณา การจัดทำแผนพัฒนาฯ ในช่วง
แรก ๆ นโยบายการพัฒนาส่วนใหญ่ มุ่งเร่งสร้างความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจและ
โครงสร้างพื้นฐานของประเทศ เช่น การคมนาคม การชลประทาน และการพลังงาน เป็นต้น เป็นที่น่า
สังเกตว่า “การพัฒนา” ในความหมายของรัฐที่ปรากฏในแผนการพัฒนาฯ เป็นการพัฒนาตาม
แนวคิดที่ได้รับอิทธิพลมาจากประเทศตะวันตกที่มีระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม การพัฒนาประเทศ
ตามแผนพัฒนาฯ ดังกล่าว ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายประการ ในภาคเกษตรกรรมส่งผลให้
มีการผนวกรวมการกระจายผลผลิตและการแลกเปลี่ยนเข้าเป็นส่วนหนึ่งของระบบทุนนิยมโลก มี
การพัฒนาเทคโนโลยีให้ทันสมัยทำให้เกษตรกรเปลี่ยนแปลงการผลิตจากการผลิตเพื่อยังชีพไปเป็น
การผลิตเพื่อขาย มีการนำปัจจัยการผลิตสมัยใหม่มาใช้ในภาคเกษตรกรรม นอกจากนี้ยังทำให้
กลุ่มทุนนิยมต่างชาติมีบทบาทในการร่วมมือกับกลุ่มทุนนิยมบริวาร มีการใช้มาตรการต่าง ๆ
กดราคาสินค้าภาคเกษตรกรรมให้อยู่ในระดับต่ำเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจของตน (วิทยากร เชียงกูล,
2526, หน้า 47 – 48) ส่วนในภาคอุตสาหกรรมแม้ว่าจะเป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนา แต่
ภาคอุตสาหกรรมไทยยังต้องเผชิญกับปัญหาและขีดจำกัดหลายประการที่ต้องพึงพา
ต่างประเทศสูงทั้งในด้านวัตถุดิบ เทคโนโลยี สินค้าประเภททุน กระบวนการจัดการ รวมไปถึง
ความสามารถในการแข่งขันในตลาดต่างประเทศยังอยู่ในระดับต่ำ กอปรกับธุรกิจอุตสาหกรรมใน
ช่วงแรก ๆ ของการพัฒนายังกระจุกตัวอยู่ในเมืองหลวงและเมืองใหญ่ ๆ เพียงไม่กี่แห่ง ส่งผลให้มี

การอพยพแรงงานจากชนบทเข้าสู่เมือง (ธีรนาถ กาญจนอักษร, 2542, หน้า 39 – 40) อันเป็นเหตุให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับวิถีการดำเนินชีวิตครั้งใหญ่ในสังคมไทยหลายประการ ในส่วนของวิถีชีวิตด้านเพศ การขยายตัวของอุตสาหกรรมและตลาดแรงงานในเมือง รวมทั้งการอพยพโยกย้ายถิ่นฐานเข้ามาอาศัยอยู่ในสังคมเมือง ส่งผลกระทบต่อแบบแผนพฤติกรรมทางเพศเป็นอย่างมาก กล่าวคือ การอพยพโยกย้ายถิ่นที่อยู่อาศัยเปิดโอกาสให้ผู้ชายมีอิสระมากขึ้นและมีพันธะผูกพันกับครอบครัวน้อยลง ทำให้สามารถทอดทิ้งผู้หญิงได้ง่าย (ยศ สันตสมบัติ, 2535, หน้า 91) ทั้งยังสามารถแสวงหาหรือเข้าถึงการบริการทางเพศในรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลายและสะดวกกว่าในสังคมชนบทด้วย

แม้ว่าประเทศไทยจะมีการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจและมีความทันสมัยทางด้านวัตถุ ซึ่งเป็นผลพวงมาจากกระแสความคิดเรื่องการทำให้ทันสมัยและการพัฒนาภายใต้ระบบเศรษฐกิจทุนนิยมที่มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นกรอบ แต่ในทางสังคมการเจริญเติบโตและความทันสมัยดังกล่าว ส่งผลให้เกิดการแก่งแย่งแข่งขันกันเพื่อความร่ำรวย เกิดค่านิยมสุขนิยมที่มีสื่อมวลชนเป็นตัวกระตุ้นให้มีการบริโภคอย่างขาดสติและจริยธรรมพื้นฐาน วิถีชีวิตของผู้คนในสังคมเมืองถูกแวดล้อมด้วยสถานบริการทางเพศและแหล่งบันเทิงเรีรรมย์ทางโลกีย์ (ปรานี วงษ์เทศ, 2547, หน้า 74) ปัจเจกบุคคลสามารถแสดงออก ตลอดจน เสพเรื่องเพศได้อย่างเปิดเผยและกว้างขวางมากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะผู้ชายดูเหมือนว่าสังคมจะเปิดเสรีภาพให้อย่างไร้ขีดจำกัด (นิธิ เอียวศรีวงศ์, 2547, หน้า 6) นอกจากนี้ปรากฏการณ์ที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่ง คือ ประเทศไทยมีปัญหาการค้าประเวณีในระดับแพร่หลายจนเป็นที่รู้จักไปทั่วโลก การขยายตัวของธุรกิจบริการเพิ่มความสำคัญขึ้นอย่างมากต่อเศรษฐกิจไทยในช่วงแผนพัฒนา 4 ฉบับแรก (พ.ศ. 2504-2524) ในที่นี้รวมไปถึงธุรกิจบริการทางเพศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อประเทศสหรัฐอเมริกาเริ่มเข้ามาตั้งฐานทัพและสะสมกำลังทหารในประเทศไทยเพื่อทำสงครามกับเวียดนามหลังจากที่ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกองค์การสนธิสัญญาป้องกันแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ส.ป.อ.) ในปี พ.ศ. 2497 ผลที่ตามมาของการเข้ามาตั้งฐานทัพทหารในประเทศไทยของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีทหารประจำการ รว 40,000 - 50,000 คน รวมทั้งทหารที่เข้ามาพักผ่อนระหว่างประจำการ ในเวียดนาม รว 30,000 - 70,000 คน ทำให้ประเทศไทยกลายเป็นแหล่งเสนอความบันเทิงและการหย่อนใจในรูปแบบต่าง ๆ กล่าวกันว่าธุรกิจทางเพศกลายเป็นอุตสาหกรรมที่มีขายการดำเนินงานอย่างกว้างขวางครอบคลุมจำนวนเงินทุนหมุนเวียนขนาดใหญ่และเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของคนหลายฝ่าย ทั้งยังสามารถนำรายได้เข้ามาสู่ประเทศเป็นจำนวนไม่น้อย (ธีรนาถ กาญจนอักษร, 2542, หน้า 42 – 43)

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า กระแสความคิดเรื่องการทำให้ทันสมัยและการเจริญเติบโตของชุมชนเมืองได้ก่อให้เกิดความหลากหลายขึ้นอย่างรวดเร็ว ไม่เฉพาะแต่ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐาน และเศรษฐกิจเท่านั้น หากแต่ยังมีส่วนผลักดันให้ปัจเจกชนสามารถเข้าถึงสินค้าและบริการในรูปแบบต่าง ๆ ที่ตอบสนองต่อรสนิยมได้มากยิ่งขึ้น สะท้อนให้เห็นถึงรูปแบบการใช้ชีวิตที่เป็นอิสระและการหลีกเร้นออกจากกรอบจารีตประเพณี ในที่นี้รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงแบบแผนพฤติกรรมและกรอบมโนทัศน์ด้านเพศด้วย เช่น ในบางมิติเรื่องเพศถูกทำให้กลายเป็นเรื่องเพื่อการบริโภค (Consumer Sex) โดยมีการหยิบยกเรื่องเพศขึ้นมานำเสนอขายในหลากหลายวิธี ทั้งในรูปแบบของสินค้าและบริการ ตั้งแต่การขายจินตนาการด้านเพศ เช่น การนำภาพเปลือยของผู้หญิงหรือผู้ชายมาเสนอขายด้วยการ์ดพิมพ์เป็นโปสเตอร์ วารสาร และนิตยสาร นอกจากนี้ ยังมีปรากฏในรูปของหนังสือ ภาพยนตร์ วีดีโอเทป ซีดี และวีซีดีที่กระตุ้นเร้าอารมณ์ทางเพศ รวมไปถึงอุปกรณ์ทางเพศ เครื่องเล่น (Sex aids) และยา หรือสารเคมีที่กระตุ้นความต้องการทางเพศ จนไปถึงการบริการหาคู่ การบริการเพื่อนเที่ยว การท่องเที่ยวทางเพศ (Sex tour) และการค้าประเวณี เป็นต้น (ยศ สันตสมบัติ, 2535, หน้า 89)

กล่าวเฉพาะในภูมิภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรีเป็นจังหวัดที่ได้รับความนิยมจากกองกำลังสหรัฐอเมริกาในการเดินทางเข้ามาพักผ่อนและท่องเที่ยวมากจังหวัดหนึ่ง โดยเฉพาะที่เมืองพัทยา ทหารอเมริกันเริ่มเดินทางจากเวียดนามเข้ามาพักผ่อนเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2502 โดยเข้าบ้านพักตากอากาศของพระยายศสุนทร ซึ่งตั้งอยู่ทางตอนใต้ของเมืองพัทยา กล่าวกันว่าทหารอเมริกันเข้ามาพักเป็นรุ่น ๆ รุ่นละประมาณ 400 -500 คน ต่อสัปดาห์

(คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542, 2544, หน้า 103) นับจากนั้นเป็นต้นมา เมืองพัทยาและแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในพื้นที่เขตเมืองจังหวัดชลบุรี อันได้แก่ เทศบาลเมืองชลบุรี เทศบาลเมืองแสนสุข ก็ขยายตัวและเติบโตขึ้นตามลำดับ แม้ภายหลังสงครามเวียดนามจะยุติลง และประเทศสหรัฐอเมริกาได้ถอนฐานทัพออกไปแล้ว ธุรกิจบริการและความบันเทิงรูปแบบต่าง ๆ ยังคงดำเนินสืบเนื่องต่อมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริการทางเพศ นอกจากจะสามารถสร้างรายได้ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องจำนวนมากแล้ว ยังมีส่วนผลักดันและหล่อหลอมวิถีปฏิบัติทางเพศของคนไทยบางกลุ่มให้ปรับรับและเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทของสังคมที่ถูกผนวกเข้ามาเข้ากับกระแสการก้าวไปของสังคมโลกยุค โลกาภิวัตน์อีกด้วย

จากความเป็นมาดังกล่าว การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงมุ่งเน้นการทำความเข้าใจวัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมืองที่ได้รับอิทธิพลจากกระแสความคิดเรื่องการทำให้ทันสมัย นับตั้งแต่การเข้ามาตั้งฐานทัพในประเทศไทยของทหารอเมริกันในสมัยสงครามเวียดนาม โดยจะทำการศึกษาจากแหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลในสังคมเมืองจังหวัดชลบุรี เพื่อขยายกรอบความคิดเรื่องเพศในสังคมไทย เปิดมุมมองหรือกระตุ้นให้เกิดการถกเถียง วิพากษ์วิจารณ์ภายใต้ความหลากหลายของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น อันอาจนำไปสู่การกำหนด นโยบายหรือแผนงานด้านสุขภาวะทางเพศและเพศศึกษาอย่างเหมาะสมกับสังคมไทยต่อไปได้

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะการทำให้ทันสมัยที่มีต่อวัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี
3. เพื่อรวบรวมความรู้เกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางเพศที่ชี้ให้เห็นถึงวัฒนธรรมทางเพศสมัยใหม่ของผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีสมมติฐานว่า กระแสความคิดเรื่องการทำให้ทันสมัยและ การมุ่งเน้นสร้างความสำเร็จเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ นับตั้งแต่เริ่มมีการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (พ.ศ. 2504) ตลอดจนการเข้ามาตั้งฐานทัพของทหารอเมริกันในประเทศไทยช่วงสงครามเวียดนาม (ราว พ.ศ. 2508-2518) มีอิทธิพลส่งผลให้สังคมไทยเปิดกว้างในเรื่องเพศมากขึ้น ความเชื่อ ค่านิยม และวิถีปฏิบัติทางเพศของผู้ชายไทยปรับเปลี่ยนเป็นไปตามรสนิยมเฉพาะตัวมากขึ้น ก้าวข้ามชุดอุดมการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศที่อยู่ในกรอบศีลธรรมหรือกระแสจารีต ก่อให้เกิดเพศวิถีสมัยใหม่ซึ่งมีอัตลักษณ์และวัฒนธรรมที่หลากหลาย เลื่อนไหล และปะทะสังสรรค์กันในบริบทสังคมอย่างไม่หยุดนิ่ง

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้านี้ ให้ความสนใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมืองจังหวัดชลบุรี ในด้านความเชื่อ ค่านิยม และวิถีปฏิบัติทางเพศ ซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้าได้ตั้ง

ข้อสังเกตว่า ภายใต้กระแสความคิดเรื่องการทำให้ทันสมัยและการเข้ามาตั้งฐานทัพของทหารอเมริกันในสมัยสงครามเวียดนาม มีอิทธิพลทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อวัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี ทั้งนี้ได้วางกรอบแนวคิดเพื่อนำไปสู่การทำความเข้าใจไว้ดังนี้

1. เรื่องเพศในสังคมไทยเป็นเรื่องที่แฝงเร้นอยู่ในชีวิตประจำวันและเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตซึ่งมีความเลื่อนไหล หลากหลาย และเชื่อมโยงกับบริบทอื่น ๆ เช่น ระบบเศรษฐกิจ โครงสร้างสังคม จารีตประเพณี รวมไปถึงบทบาทของความเป็นชายและความเป็นหญิง

2. กระแสความคิดเรื่องการทำให้ทันสมัยนับตั้งแต่เริ่มมีการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตลอดจนการเข้ามาตั้งฐานทัพในประเทศไทยของทหารอเมริกันสมัยสงครามเวียดนาม ได้ก่อให้เกิดการเปิดพื้นที่ในเรื่องเพศให้กว้างขวางและหลากหลายมากขึ้น ทั้งยังมีส่วนกระตุ้นให้เกิดการปรับรับ เปลี่ยนแปลง และผนวกรวมความเชื่อ ค่านิยม และวิถีปฏิบัติทางเพศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทสังคมเมืองที่กำลังมุ่งไปสู่การทำให้ทันสมัย ตามลำดับของการพัฒนาขั้นทะยานขึ้น (Rostow, 1971) ซึ่งมักจะมีความรวดเร็วในการก้าวข้ามพรมแดนของวัฒนธรรมทางเพศ ดังนั้น ในบริบทสังคมเมือง วัฒนธรรมทางเพศจึงมีความหลากหลายทั้งในด้านความเชื่อ ค่านิยม และวิถีปฏิบัติทางเพศ ซึ่งอาจเป็นเรื่องของปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีวัฒนธรรมแตกต่างออกไปนอกกรอบศีลธรรมหรือกระแสจารีต ทั้งยังคงเลื่อนไหลและปะทะสังสรรค์กันในบริบทสังคมอย่างไม่หยุดนิ่ง

3. วัฒนธรรมมีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปตามสังคม หรือที่เรียกว่า สังคมประกิต (Socialization) ซึ่งเป็นระบบของการกลมเกลียวทางสังคม โดยปกติค่านิยม (Value) จะเป็นปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรม (Behavior) ทั้งนี้เพราะพฤติกรรมของมนุษย์จะได้รับแรงกระตุ้นจากแนวความคิด ทศนคติ หรือความเชื่อ (สมชาย ภคภาสนวิวัฒน์, 2545, หน้า 121) ดังนั้นวัฒนธรรมทางเพศจึงเปลี่ยนแปลงไปได้ตามสภาพของสังคม โดยเฉพาะสังคมเมืองที่ผ่านขั้นสภาพที่เหมาะสมสำหรับทะยานขึ้น ไปสู่ขั้นทะยานขึ้นแล้ว ความเชื่อ ค่านิยม และวิถีปฏิบัติทางเพศ จึงอาจมีความแตกต่างนอกเหนือไปจากกรอบศีลธรรมหรือกระแสจารีต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาค้นคว้า

1. เข้าใจอิทธิพลของกระแสความคิดเรื่องการทำให้ทันสมัยที่มีผลกระทบต่อวัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี
2. เข้าใจถึงการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี

3. ได้ความรู้เกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางเพศที่ชี้ให้เห็นถึงวัฒนธรรมทางเพศสมัยใหม่ของผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี

4. เปิดมุมมองหรือกระตุ้นให้เกิดการถกเถียง วิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศ ภายใต้อาณัติของความหลากหลายของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในบริบทสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี อันอาจนำไปสู่การขยายกรอบความคิดและทักษะการใช้ชีวิตทางเพศอย่างเหมาะสมต่อไปได้

5. ผลการศึกษาค้นคว้านี้ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อประกอบการกำหนดนโยบายหรือแผนงานด้านสุขภาวะทางเพศและเพศศึกษาในบริบทสังคมเมือง จังหวัดชลบุรีได้

ขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาเรื่อง วัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี ช่วง พ.ศ. 2501 – 2552 ครั้งนี้ได้แบ่งขอบเขตของการศึกษาเป็นดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งทำความเข้าใจอิทธิพลของภาวะการทำให้ทันสมัยที่มีต่อวัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี รวมทั้งยังพิจารณาด้วยว่าผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี มีการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมทางเพศไปอย่างไร

2. ขอบเขตด้านพื้นที่ เนื่องจากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นการพยายามทำความเข้าใจวัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี ดังนั้น นอกจากแหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสารแล้ว ยังต้องใช้ข้อมูลจากการสังเกตการณ์ปรากฏการณ์และการสัมภาษณ์ เพื่อประกอบการวิเคราะห์ตีความด้วย ทั้งนี้ โดยกำหนดขอบเขตด้านพื้นที่ของแหล่งข้อมูลจากการสังเกตการณ์ปรากฏการณ์ และการสัมภาษณ์ เป็นดังนี้ คือ เมืองพัทยา เทศบาลเมืองแสนสุขหรือบางแสน และเทศบาลเมืองชลบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ในเขตเมืองที่กระแสวิเคราะห์เรื่องการทำให้ทันสมัยและความเจริญเติบโตของธุรกิจบันเทิงเจริญรุ่มสามารถเข้าไปมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของผู้คนในเขตพื้นที่นั้นได้

3. ขอบเขตด้านเวลา การศึกษาค้นคว้านี้ เป็นการทำความเข้าใจวัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี ช่วง พ.ศ. 2501 - 2552 ทั้งนี้เพราะในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ประเทศไทยต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่หลากหลาย รวมไปถึงวัฒนธรรมทางเพศที่สืบเนื่องมาจากช่วงที่ทหารอเมริกันเข้ามาตั้งฐานทัพในประเทศไทยสมัยสงครามเวียดนาม และช่วงที่ประเทศไทยเริ่มมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นกรอบในการพัฒนา

4. ขอบเขตด้านประชากร การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิเคราะห์ในมิติทางวัฒนธรรม โดยวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร การสังเกตการณ์ปรากฏการณ์ และการการสัมภาษณ์ ทั้งนี้ ได้กำหนดแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ เพศชายที่นิยามความเป็นเพศของตนตามเพศสรีระ มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป มีประสบการณ์เพศสัมพันธ์ ไม่จำกัดวิถีปฏิบัติทางเพศ และต้องพักอาศัยอยู่ในจังหวัดชลบุรี ดังรายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 10 คน ต่อไปนี้

คนที่ 1 กิจ (นามสมมติ) อายุ 54 ปี จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี สถานภาพสมรส อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี

คนที่ 2 ชาย (นามสมมติ) อายุ 22 ปี จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 สถานภาพโสด อาชีพรับจ้างทั่วไป อาศัยอยู่ในเขตเมืองพัทยา

คนที่ 3 ณัฐ (นามสมมติ) อายุ 35 ปี จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี สถานภาพโสด อาชีพรับราชการ อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี

คนที่ 4 ทาม (นามสมมติ) อายุ 27 ปี จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี สถานภาพโสด อาชีพรับราชการ อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองแสนสุขหรือบางแสน

คนที่ 5 บาส (นามสมมติ) อายุ 20 ปี กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี สถานภาพโสด อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองแสนสุขหรือบางแสน

คนที่ 6 พจน์ (นามสมมติ) อายุ 28 ปี จบการศึกษาในระดับ ปวส. สถานภาพโสด อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน อาศัยอยู่ในเขตเมืองพัทยา

คนที่ 7 พัน (นามสมมติ) อายุ 24 ปี จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี สถานภาพโสด อาชีพรับราชการ อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี

คนที่ 8 หนึ่ง (นามสมมติ) อายุ 45 ปี จบการศึกษาในระดับปริญญาโท สถานภาพสมรส อาชีพรับราชการ อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี

คนที่ 9 ไทญ์ (นามสมมติ) อายุ 26 ปี จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี สถานภาพโสด อาชีพรับราชการ อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี

คนที่ 10 วุฒิ (นามสมมติ) อายุ 57 ปี จบการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สถานภาพสมรส อาชีพอิสระ (ทำไร่เลี้ยงสัตว์) อาศัยอยู่ในเขตเมืองพัทยา

ผู้ให้ข้อมูลประกอบ ได้แก่ เพศหญิงที่นิยามความเป็นเพศของตนตามเพศสรีระ มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป เคยมีประสบการณ์เพศสัมพันธ์กับเพศชาย ไม่จำกัดวิถีปฏิบัติทางเพศ และต้องพักอาศัยอยู่ในจังหวัดชลบุรี ดังปรากฏรายละเอียด ต่อไปนี้

คนที่ 1 น้ำ (นามสมมติ) อายุ 27 จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี สถานภาพสมรส
อาชีพรับราชการ อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองแสนสุขหรือบางแสน

คนที่ 2 เล็ก (นามสมมติ) อายุ 20 กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี สถานภาพโสด
อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองแสนสุขหรือบางแสน

ข้อจำกัดในการศึกษาค้นคว้า

เนื่องเพราะการศึกษาค้นคว้านี้ ส่วนหนึ่งต้องการรวบรวมความรู้เกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางเพศสมัยใหม่ของผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี ภายหลังจากการได้รับอิทธิพลของระบบทุนนิยมและกระแสความคิดเรื่องการทำให้ทันสมัย ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากวัฒนธรรมทางเพศในระบบศีลธรรมและจารีตเดิม ดังนั้นการเก็บรวบรวมข้อมูลและการเสนอผลการศึกษาค้นคว้าบางประเด็น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อค้นพบที่ได้จากการสังเกตการณ์ปรากฏการณ์ทางสังคม และการณ์สัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูล ซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้าเลือกที่จะเก็บข้อมูลใน ปี พ.ศ. 2552 อันเป็นปีสุดท้ายของขอบเขตในการศึกษาค้นคว้าด้านเวลาที่พอจะสะท้อนให้เห็นถึงความทันสมัยหรือความเป็นสมัยใหม่ล่าสุดของสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี ภายใต้ออบเขตด้านเวลาที่กำหนดไว้ ข้อค้นพบบางประการจึงอาจนำไปสู่ข้อสังเกตเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางเพศที่นอกเหนือไปจากกรอบศีลธรรมหรือกระแสจารีตเดิม ในอีกด้านหนึ่งอาจสะท้อนให้เห็นได้ว่า สังคมเมือง จังหวัดชลบุรี เป็นสังคมที่แม้จะมีปัจจัยผลักดันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้มากก็ตาม แต่ส่วนหนึ่งยังคงรักษาวัฒนธรรมที่ตีมตามระบบศีลธรรมและจารีตเดิมไว้ได้ด้วยเช่นกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

วัฒนธรรมทางเพศ หมายถึง ความเชื่อ ค่านิยม และวิถีปฏิบัติทางเพศที่ปรากฏอยู่ในสังคม โดยผ่านระบบของการกล่อมเกลาทางสังคม เรียนรู้ สืบทอด และเปลี่ยนแปลงต่อเนื่องกันมาตามกาลสมัย

ความเชื่อ หมายถึง ความคิด การยอมรับ การเห็นด้วย คล้อยตาม อันเกิดอยู่ในจิตสำนึกของบุคคล หรือกลุ่มชนที่มีต่อเรื่องเพศในมิติต่าง ๆ โดยอาจไม่ต้องอาศัยเหตุผลใดมาสนับสนุนหรือพิสูจน์ แต่มักจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลหรือกลุ่มชนนั้น ๆ

ค่านิยม หมายถึง รูปแบบความคิดของสมาชิกในสังคมที่จะพิจารณาตัดสินและประเมินว่าสิ่งใดมีคุณค่า มีประโยชน์ พึงปรารถนา ถูกต้อง เหมาะสม ควรที่จะยึดถือหรือรับมา

ปฏิบัติตาม ดังนั้น ค่านิยมจึงมีอิทธิพลต่อแบบแผนในทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การแสดงออกทางเพศของบุคคลหรือกลุ่มชนนั้น ๆ

วิถีปฏิบัติทางเพศ หมายถึง ภาวปฏิบัติในการแสดงออกทางเพศในมิติต่าง ๆ ทั้งด้าน ชารมณ ความปรารถนา ความสัมพันธ์ ความดึงดูดทางเพศ การร่วมเพศ การประพฤติปฏิบัติและการแสดงตัวตนทางเพศ

สังคมเมือง หมายถึง อาณาบริเวณที่มีประชากรอาศัยอยู่รวมกันอย่างหนาแน่น สมาชิกมีความสัมพันธ์กันแบบทุติยภูมิ มีความเป็นอิสระและปัจเจกบุคคลสูง มีแบบแผนการดำเนินชีวิต และวัฒนธรรมของกลุ่มที่แตกต่างหลากหลาย ทั้งด้านความคิด ความเชื่อ ค่านิยม สมาชิกส่วนใหญ่อยู่นอกภาคเกษตรกรรม เป็นสังคมการบริโภคมากกว่าสังคมการผลิต มักประกอบอาชีพและกิจการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม การค้าขาย และการบริการ รายได้เฉลี่ยสูง มีการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็วภายใต้ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นศูนย์กลางของความทันสมัยและความสะดวกต่าง ๆ เช่น การคมนาคม การติดต่อสื่อสาร การท่องเที่ยว และการพาณิชย์ เป็นต้น

การทำให้ทันสมัย หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสังคมไปสู่ความเจริญก้าวหน้าโดยให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนผ่านจากสังคมชนบทไปสู่การเป็นสังคมเมือง เน้นการแพร่กระจายและการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจ โครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยี การบริการ และอุตสาหกรรม สนับสนุนให้เมืองเป็นศูนย์กลางของความเจริญที่สมาชิกในสังคมมีบทบาทและหน้าที่เฉพาะเจาะจง มีลักษณะไม่พึงพิง ไม่ยึดติดกับกรอบจารีตประเพณีดั้งเดิม มีรสนิยม ค่านิยม และแนวคิดที่สลับซับซ้อน เปิดกว้าง และยืดหยุ่น พร้อมที่จะเผชิญกับประสบการณ์ใหม่ ๆ ภายใต้ทัศนคติที่มุ่งสู่ความก้าวหน้าและความสำเร็จ

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้านี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชื่อมโยงตีความข้อมูล ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เป็นการสืบค้นเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่อไปนี้ 1) วัฒนธรรมทางเพศมิติต่าง ๆ 2) ภาวะสังคมและเศรษฐกิจของประเทศภายใต้กระแสความคิดเรื่องการทำให้ทันสมัย นับตั้งแต่เริ่มมีการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 3) การเข้ามาตั้งฐานทัพในประเทศไทยของทหารอเมริกันสมัยสงครามเวียดนาม ทั้งนี้โดย

ใช้ข้อมูลที่เป็นเอกสาร ดังนี้ เอกสารประมวลกฎหมาย หนังสือ ตำรา รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ ข่าวและบทความที่ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และวารสาร รวมไปถึงแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต ประติมากรรม จิตรกรรม เป็นต้น

1.2 การสังเกตการณ์ปรากฏการณ์ทางสังคม สำหรับวิธีการนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าจะทำการรวบรวมข้อมูลจากการลงพื้นที่ อันได้แก่ เมืองพัทยา เทศบาลเมืองแสนสุขหรือบางแสน และเทศบาลเมืองชลบุรี โดยจะทำการสังเกตการณ์ปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของผู้คนภายใต้บริบทสังคมเมือง โดยเฉพาะพฤติกรรมของผู้คนที่อาจจะซ่อนเร้นถึงวัฒนธรรมทางเพศสมัยใหม่ที่แตกต่างไปจากชนบทจารีตเดิม เช่น สังเกตการณ์การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูล หรือการติดต่อสื่อสารเรื่องทางเพศ การท่องเที่ยวตามราตรีตามสถานบันเทิงต่าง ๆ การเสวนาเรื่องทางเพศ รวมไปถึงการสังเกตการณ์ในแหล่งที่อาจมีการค้าประเวณีตามคำแนะนำของผู้ให้ข้อมูล และตามการจัดจำแนกของกระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น ทั้งนี้การสังเกตการณ์ปรากฏการณ์ทางสังคมดังกล่าวนี้ จะดำเนินการ 3 ครั้ง คือ 1) ก่อนการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้ให้ข้อมูล เพื่อทำความเข้าใจและรู้จักบริบทของชุมชนตามขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า 2) หลังการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้ให้ข้อมูลครั้งที่ 1 เพื่อสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมตามคำแนะนำของผู้ให้ข้อมูล และ 3) หลังการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้ให้ข้อมูลครั้งที่ 2 เพื่อสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมก่อนการเขียนรายงานเสนอผลการศึกษาค้นคว้า ทั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าจะดำเนินการสังเกตการณ์ปรากฏการณ์ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 3 โดยลำพัง วางตัวเป็นนักท่องเที่ยวทั่วไปที่เข้ามาในชุมชน ส่วนครั้งที่ 2 นั้น ผู้ศึกษาค้นคว้าจะดำเนินการสังเกตการณ์ปรากฏการณ์ ตามคำแนะนำของผู้ให้ข้อมูลโดยมีผู้ให้ข้อมูลนำลงพื้นที่ด้วย

1.3 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก วิธีการนี้ผู้ศึกษาค้นคว้าจะทำการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้ให้ข้อมูล ภายใต้ชุดคำถามปลายเปิดที่ได้จัดเตรียมไว้แล้ว ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ ทั้งนี้เพราะผู้ศึกษาค้นคว้าตระหนักดีว่า การศึกษาค้นคว้าในประเด็นลักษณะนี้มีความอ่อนไหวต่อความรู้สึกและบรรทัดฐานทางสังคม ซึ่งอาจทำให้ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกอึดอัด ไม่สามารถให้ข้อมูลที่ชัดเจน และตรงไปตรงมาได้ แต่ผู้ศึกษาค้นคว้าจะพยายามสร้างความไว้วางใจและสร้างบรรยากาศการสัมภาษณ์ที่เหมาะสม ตลอดจนควบคุมประเด็นการสัมภาษณ์ให้อยู่ในขอบเขต แล้วให้มีการบอกต่อหรืออ้างอิงแบบสุมแนะนำปากต่อปาก (Snowball) ต่อไป สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แนวคำถามสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เครื่องบันทึกเสียง และสมุดจดบันทึก

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการวิเคราะห์ตีความทางภาษาและวาทกรรม ตีความจากปรากฏการณ์ที่พบเห็นในฐานะข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลที่เป็นเอกสาร อันได้แก่ เอกสาร ประมวลกฎหมาย หนังสือ ตำรา รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ ข่าวและบทความที่ตีพิมพ์ใน หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และวารสาร รวมไปถึงแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต ประติมากรรม จิตรกรรม เป็นต้น โดยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลภายใต้กรอบแนวคิดที่กำหนด 3 แนวคิด สังเขป คือ 1) เรื่องเพศในสังคมไทยเป็นเรื่องที่แฝงเร้นอยู่ในชีวิตประจำวันและเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตซึ่งมีความเลื่อนไหล หลากหลาย และเชื่อมโยงกับบริบทอื่น ๆ 2) กระแสความคิดเรื่องการทำให้ทันสมัยนับตั้งแต่เริ่มมีการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตลอดจนการเข้ามาตั้งฐานทัพในประเทศไทยของทหารอเมริกันสมัยสงครามเวียดนามได้ก่อให้เกิดการเปิดพื้นที่ในเรื่องเพศให้กว้างขวางและหลากหลายมากขึ้น ทั้งยังมีส่วนกระตุ้นให้เกิดการปรับรับ เปลี่ยนแปลง และผนวกรวมความเชื่อ ค่านิยม และวิถีปฏิบัติทางเพศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทสังคมเมืองที่มุ่งไปสู่การทำให้ทันสมัย 3) วัฒนธรรมมีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปตามสังคม ภายใต้ระบบการกล่อมเกลาทางสังคม ดังนั้น ความเชื่อ ค่านิยม และวิถีปฏิบัติทางเพศ จึงอาจมีความแตกต่างกันออกไปจากกรอบศีลธรรมหรือกระแสจารีตเดิม

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตการณ์ ปรากฏการณ์ทางสังคม สำหรับวิธีการนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าจะนำข้อมูลจากการลงพื้นที่ อันได้แก่ เมืองพัทยา เทศบาลเมืองแสนสุขหรือบางแสน และเทศบาลเมืองชลบุรี มาวิเคราะห์ในฐานะข้อมูลเชิงประจักษ์ ภายใต้กรอบแนวคิดเดียวกันกับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลที่เป็นเอกสาร

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก สำหรับวิธีการนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าจะนำข้อมูลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ภายใต้กรอบแนวคิดเดียวกันกับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลที่เป็นเอกสาร

3. ขึ้นสรุปผลและเสนอผลการศึกษาค้นคว้า เมื่อวิเคราะห์เชื่อมโยงและตีความข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้ศึกษาค้นคว้าจะนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ โดยจะนำเสนอเนื้อหาเป็น 5 บท ดังนี้

3.1 บทที่ 1 บทนำ

3.2 บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

3.3 บทที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมทางเพศในสังคมไทย

(ช่วงปี พ.ศ. 2501 – 2552)

3.4 บทที่ 4 วัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี (ช่วงปี พ.ศ. 2501– 2552)

3.5 บทที่ 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University